

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 28. april 2025
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Ida Marianne Nørgaard
Hansen
Sagsnr.: 2025-03762
Dok.: 3670734

Besvarelse af spørgsmål nr. 793 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 793 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. marts 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Peter Hummelgaard

/

Camilla Hellesø Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 793 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, idet der henvises til svar på REU alm. del – spørgsmål 192, som ministeren har brugt over fire måneder på at besvare, besvare den del af spørgsmålet, der lyder: ”herunder redegøre for, om det manglende antal sager, hvor Anklagemyndigheden får medhold, må føre til, at politi og Anklagemyndigheden bør anvende samme definition af ”udtrykkelig billigelse”, som fremgår af lovforarbejderne og som følger af domstolenes retspraksis, således, at det kan undgås at skræmme borgere fra at deltage i den offentlige debat ved at sigte dem i sager, der enten ender med at frafalde eller frifinde?”, idet der ikke synes hverken at være sket en besvarelse af ministerens holdning i svaret og ej heller er taget stilling fra hverken Rigspolitiet eller Anklagemyndigheden til det der spørges om, der er alene redegjort for retspraksis i besvarelsen, hvilket der ikke spørges ind til i spørgsmålet?”

Svar:

1. Det følger af retsplejelovens § 96, stk. 1, at det er de offentlige anklageres opgave sammen med politiet at forfølge forbrydelser efter reglerne i retsplejeloven. Endvidere følger det af bestemmelsens stk. 2, at de offentlige anklagere skal fremme enhver sag med den hurtighed, som sagens beskaffenhed tillader, og derved ikke blot påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted.

Retsplejelovens § 96, stk. 2, er udtryk for et objektivitetsprincip, der er et grundlæggende princip i strafferetsplejen, og som anses for en af de vigtigste retssikkerhedsgarantier for behandlingen af straffesager. Bestemmelsen indebærer bl.a., at anklagemyndigheden ikke kan rejse tiltale i situationer, hvor man har en forventning om, at der vil ske frifindelse, jf. Michael Kistrup m.fl., Straffeprocessen, 4. udg. (2023), s. 129. Endvidere fremgår følgende på s. 130:

”Selvom tiltalerejsning ikke må ske i strid med § 96, stk. 2, er der imidlertid ikke tvivl om, at der kan forekomme grænsetilfælde, hvor anklagemyndigheden på den ene side ikke er overbevist om, at en fældende dom kan opnås, og på den anden side finder sagen så tvivlsom, at en domstolsafgørelse må foretrækkes. Der må utvivlsomt findes et område, hvor anklagemyndigheden trods egen tvivl med rette kan rejse tiltale med henblik på at opnå en endelig afgørelse ved domstolene.”

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 192 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, har Rigsadvokaten oplyst, at objektivitetsprincippet betyder, at anklagemyndigheden som udgangspunkt ikke vil rejse tiltale, hvis der er bevismæssig eller retlig tvivl om, at en tiltale vil føre til domfældelse. Videre fremgår det, at en rimelig kompetencefordeling mellem domstolene og anklagemyndigheden dog tilsiger, at særligt indviklede eller uafklarede spørgsmål om eksempelvis straffebestemmelseres fortolkning henhører under domstolene. Rigsadvokaten har oplyst, at forståelsen af begrebet ”udtrykkeligt billiger” kan give anledning til tvivl, og at der derfor i et vist omfang kan være grund til at indbringe sager om overtrædelse af straffelovens § 136, stk. 2, for domstolene, uanset om anklagemyndigheden har en vis tvivl om, at der sker domfældelse.

Herudover har Rigspolitiet i sit bidrag til besvarelsen oplyst, at politiet iværksætter efterforskning, når der er en rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået, jf. retsplejelovens § 742. Rigspolitiet har desuden oplyst, at alle sager om mulig overtrædelse af straffelovens § 136, stk. 2, forelægges for Statsadvokaten i København, der har overtaget behandling af og tilsynet med sagerne, uanset hvor i landet en eventuel overtrædelse af bestemmelsen er begået. Dette skal bl.a. sikre, at sagerne behandles samlet, og at der samlet kan tages stilling til spørgsmålet om tiltalerejsning, påtaleopgivelse mv.

2. Konflikten i Israel og Gaza har affødt en række forskellige reaktioner herhjemme, herunder demonstrationer. Det skal der være plads til, for vi har både forsamlingsfrihed og ytringsfrihed i Danmark.

Men selv om vi i Danmark har en grundlovssikret ret til at demonstrere og ytre os, er der også grænser. Vi har siden Hamas’ terrorangreb i Israel den 7. oktober 2023 oplevet en helt uacceptabel opblussen i antisemitismen. Det vidner den seneste rapport om antisemitiske hændelser i Danmark, som Det Jødiske Samfunds Afdeling for Kortlægning og Videndeling af Antisemitiske Hændelsers (AKVAH) offentliggjorde den 3. april 2025, også om. Herudover ser vi, at nogle bruger konflikten i Mellemøsten til at skabe splid i vores eget samfund.

Jeg vil generelt opfordre til, at ytringer, som har karakter af billigelse af terror, anmeldes til politiet. Herefter er det op til politiet og anklagemyndigheden at tage stilling til, om der er grundlag for at gå videre

med sagen. I sidste ende er det op til domstolene at vurdere, om der er sket en overtrædelse af straffelovens § 136, stk. 2.